

Asia: VN/14995/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/14995/2025

Helsingissä 18.8.2025

Valtion ravitsemusneuvottelukunta (VRN) kiittää mahdollisuudesta kommentoida hallituksen esitystä alkoholijuomaverosta. VRN kannattaa kaikkia toimia, jotka voivat vaikuttaa alkoholin kulutusta vähentävästi. Kansallisten ravitsemussuosituksen (2024) mukaan alkoholille ei ole voitu asettaa turvallista käyttömäärää, joten sitä ei suositella käytettäväksi ollenkaan. Erityisen haitallista alkoholinkäyttö on lapsille ja nuorille, raskaana oleville sekä ikääntyneille.

Suomessa alkoholi aiheuttaa suurta haittaa väestön terveydelle ja hyvinvoinnille. Alkoholi lisää merkittävästi monien sairauksien riskiä ja sosiaalisia ongelmia. Alkoholinkäyttö on liitetty yli 200 sairauteen, kuten useisiin syöpiin, muistisairauksiin ja maksasairauksiin. Lisäksi se pahentaa mielenterveysongelmia ja voi aiheuttaa ylipainoa sekä lisää tapaturmien riskiä. Sekä alkoholin hinnankorotukset että saatavuuden ajallinen rajoittaminen ovat tutkimuksissa vähentäneet väestön alkoholin käyttöä.

Vaikka alkoholin kokonaiskulutus on Suomessa viime vuosina hieman laskenut, on sen riskikäyttö edelleen yleistä. Yli miljoona suomalaista juo säännöllisesti humalahakuisesti, ja riskiryhmään kuuluu merkittävä osa aikuisväestöstä. Terve Suomi -tutkimuksen mukaan säännöllinen humalakulutus oli koko väestössä lähes yhtä yleistä vuonna 2023 kuin vuonna 2016.

Alkoholin aiheuttamien suorien ja epäsuorien kustannusten on tuoreen raportin mukaan arvioitu olleen noin 1,4 miljardia euroa vuonna 2022. Nykyisessä heikentyneessä taloudellisessa tilanteessa alkoholin verotusta tulisi terveystaloudellisesti kohdistaa siten, että sillä tuetaan terveyden edistämistä ja kansansairauksien ehkäisyä, ja täten vähennettäisiin terveydenhuollon kustannuksia. Myös alkoholijuomien saatavuutta tulisi lisäämisen sijasta rajoittaa. VRN kannattaa alkoholijuomien tiukempaa verotusta.

Yhteydenotto:

Satu Jyväkorpi, Valtion ravitsemusneuvottelukunnan pääsihteeri, [satu.jyvakorpi\(a\)ruokavirasto.fi](mailto:satu.jyvakorpi(a)ruokavirasto.fi)

Lähteet:

Kilian C, Lemp JM, Llamosas-Falcón L, Carr T, Ye Y, Kerr WC, Mulia N ym. Reducing alcohol use through alcohol control policies in the general population and population subgroups: a systematic review and meta-analysis. *Clinical Medicine* 2023;59,101996.

Luotonen N. Numerot puhuvat. Alkoholin haitat suomalaisilla työpaikoilla. Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu ISBN: 978-952-6661-42-1 (pdf). <https://ehyt.fi/wp-content/uploads/2023/11/Numerot-puhuvat-2.pdf>

THL: <https://thl.fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/paihteet-ja-riippuvuudet/alkoholi/alkoholijuomien-kulutus>

THL: <https://thl.fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/paihteet-ja-riippuvuudet/alkoholi/suomalaisten-alkoholinkayttotavat#:~:text=Vaikka%20alkoholink%C3%A4ytt%C3%B6%20yleisesti%20ottaen%20v%C3%A4heni,vastaava%20osuus%20oli%2022%20prosenttia.>

VRN & THL: Kestävää terveyttä ruoasta - kansalliset ravitsemussuositukset 2024. <https://www.julkari.fi/handle/10024/150005>

Jyväkorpi Satu
Valtion ravitsemusneuvottelukunta